Cluj, Duminecă 19 Septemvrie 1926. 2 Lei exemplarul Anul I. Nr 21

CHEMAREA
TINERIMEI ROMÂNE

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . . . Lei 360·—
Pe un jumătate an . . . . . Lei 180·—
Pe 3 luni . . . . . Lei 100·—

REDACŢIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 11. — Telefon 13-31
ADMINISTRAŢIA:
Cluj, Strada Regina Maria No. 19. — Telefon 10-86.
Corespondenţa administraţiei: Căsuţa poştală 76.

ANUNŢURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC LA ADMINISTRAŢIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

Străinătatea şi România

Unitatea noastră naţională a putut fi dobândită pentrucă opinia publică mondială, (am zice prea puţin: bărbaţii de Stat din apus) pretindea crearea Statelor naţionale pe baza principiului etnic.

Eliberarea naţionalităţilor se judeca în apus drept o datorie de onoare cum a fost în trecut abrogarea jobăgiei şi a sclăviei. Şi acest rol primordial pentru eliberarea naţionalităţilor oprimate la putut juca opinia publică apuseană graţie democraţiei, mult hulite azi la noi. Fără o democraţie redutabilă în Franţa, Anglia şi America cine ştie ce putere ar fi putut exerţa opinia lor publică (presa şi publicaţiuni) asupra bărbaţilor de Stat, şi cine ştie dacă eliberarea naţionalităţilor nu ar fi fost abandonată în favorul unor preferinţe pentru „o cultură mai avansată“ sau „entităţi economice“.

Dacă unitatea noastră naţională a fost eluptată de toţi fii conştienţi ai poporului românesc, şi a fost ajutată în mod hotărător de opinia publică apuseană, realizarea ei implică pentru naţiunea noastră obligaţiunea de-a ne arăta demni de această emancipare şi de creditul acordat nouă.

Şi străinătatea aşteaptă să ne achităm de datoria morală şi cercetează de aproape felul cum înţelegem noi să ne validităm ca Stat viabil. Dece are străinătatea această atitudine? Nu din interesul ei direct, ci dintr'un sentiment apreciabil de interes general, şi pentrucă numeroşii noştrii inamici zilnic îi atrag atenţiunea că şi-a prădat generoasa atitudine pentru oameni cari nu au meritat-o.

Ce aşteaptă străinătatea dela noi? Să fim un Stat de ordine; dar nu de ordine menţinută cu brutalitatea autorităţilor şi baionetele jandarmilor, ci o ordine care să fie o rezultantă a tuturor nizuinţelor pronunţate în viaţa noastră de Stat.

Ar vrea să avem o administraţie cinstită, legile să fie aplicate cu sfinţenie şi puterea lor să fie suprema putere în Stat.

Străinătatea aşteaptă dela noi, cu tot dreptul, şi în interesul nostru, toate acestea, pentrucă şi ea a contribuit la crearea Statului nostru unitar.

Ne pare că auzim cum se răţoiesc marii nostri patrioţi: „Să nu-şi bage străinătatea nasul unde nu-i fierbe oala“. Vă asigur nu ş-il bagă, mai ales nu în oala noastră urât mirositoare dar, îşi trage concluziile din toate ce le vede şi îşi formează opinia publică care cine ştie dacă ne va mai fi în momente critice tot atât de binevoitoare cum a fost în 1918—1919.

Nu aveţi decât să urmăriţi presa (ziarele şi revistele) franceze, engleze, americane şi germane pentru a vă convinge că o nouă lume este în formare. Statele mici, cum suntem noi vor fi menite să joace rolul unei pietricele în mozaicul vast al combinaţiunilor şi intereselor mari. Se discută Paneuropa, se creiază o constiinţă de cetăţenie europeană, Germania îşi pretinde, (şi acum după întrarea ei în Societatea Naţiunilor o va pretinde cu şi mai multă inzistenţă) sfera ei de influinţă economică şi politică spre Balcani şi Europa de est. Marile puteri sunt pe punctul de a-şi împărţi globul în sfere de influinţe, fără a mai întreba popoarele vizate, dacă le convine sau nu.

Şi în aceste vremuri, când se pregătesc constelaţiuni şi combinaţiuni de dimensiuni enorme, găsim la noi numai preocupări mărunte: o bursă, un post de primpretor, o afacere grasă şi fără trudă, un chiul; numai lăcomie politică şi economică, numai provizorate de legi şi regulamente nestudiate.

Să ne trezim!

Viitorul Statului nostru depinde în primul rând de hărnicia şi capacitatea noastră, şi după cum va fi ea de mare, de aşa vaza şi consideraţiuni ne vom bucura în streinătate.

Este un raport direct între ordinea şi legalitatea noastră internă, şi poziţia noastră în orânduirea şi opiniile mondiale, creatoare şi distrugătoare de State.

Dacă Austro-Ungaria ar fi urmat politica, preconizată de genialul A. C. Popovici (ca un provizorat pentru noi) a unei confederaţiuni între naţionalităţi, atunci — judecând după tendinţele dela conferinţa de pace — nu s'ar fi admis destrămarea ei.

Pentru noi este o chestiune de existenţă ca să ne acomodăm sistemul de guvernare conform cerinţelor etice din apus, şi să urmărim de aproape curentele şi ideile cari frământă lumea mare, contribuind în acelaş timp efectiv la naşterea unor combinaţiuni europene şi mondiale care să nu însemne sentinţa noastră de moarte.

V. V. Tilea

Cui prodest?

Intregirea României vechi cu provinciile alipite e o piatră miliară în istoria acestui popor. Inseamnă deoparte realizarea unor aspiraţii seculare şi deci închiderea unei epoci istorice, de altă parte începutul unei noi ere milenare.

De prisos să accentuăm că mai important este viitorul, adecă rezultatele ce se aşteaptă dela acest fenomen istoric, deşi pentru foarte mulţi aceasta nu întră în cadrul preocupărilor, mulţumindu-se că minunea s'a înfăptuit şi bizuindu-se şi pe mai departe în al nostru proverbial noroc.

Ce ne rezervă viitorul, nu ne este dat să ştim. Peste nebuloasele viitorului însă, *trăeşte în noi credinţa în veşnicia acestui popor*. Fără această credinţă n'am putea exista şi ne-am prăbuşi la prima ciocnire cu popoarele sănătoase şi viabile. Această credinţă nu este una şi aceeaş cu fatalismul acelora cari cred în minuni. Ea presupune veşnică încordare spre mai bine, lupta de extirpare contra relelor ce ne bântue, *apropierea din ce în ce mai tare de acel tip român superior, care trebue să apară înaintea ochilor tuturor mamelor române.*

Fiecare provincie a României întregite are tipul ei special şi bine determinat. Cercetările istoricilor, etnologiştilor şi ale psihologiştilor au fixat destul de clar caracterele munteanului, moldoveanului, olteanului, ardeleanului, basarabeanului etc. Fiecare dintre aceştia crede că el este mai perfect. Cert că toţi avem calităţi şi defecte şi că din îmbinarea calităţi lor tuturor ar putea răsări un tip frumos.

Noi credem că *„în fiul de mâne al ţării întregite, sufletul, inima şi mintea ardeleanului ar trebui să domine“*. Cu aceasta vrem să zicem, că dintre toate crizele, relele ce ne pasc, *criza morală* este cea mai primejdioasă şi că aci trebue să se depună cea mai mare stăruinţă.

Este conştiu Ardealul de acest rol, care i s'a rezervat de către istorie? Răspundem hotărât că da. Chiar şi în trecut când era ţinut în grea robie, *Ardealul* a fost în stare *să-şi împlinească rolul de apostol al românismului.* Cu atât mai vârtos azi când respirăm aer liber şi lanţurile au căzut.

Să nu ne inducă în eroare că prezentul ne oferă la aparenţă tocmai contrarul, că sunt ardeleni mai mizerabili decât mulţi patentaţi de dincolo. Aceştia sunt elementul flotant din Ardeal, *fondul însă a rămas nealterat.*

Imprejurările de azi sunt de aşa natură că rolul de primenitor ce şi-l asumă Ardealul, cere o luptă mai încordată ca în trecut. Atunci umilii dascăli ardeleni au găsit un teren mai fecund, unde sămânţa aruncată a prins. Astăzi sunt interese la joc, ori cel puţin multora li se pare că cercurile lor vor fi tulburate de *o nouă irumpere a ardelenismului.* Lupta se dă pe terenul cel mai neprielnic pentru noi, *pe arena politică.*

Prin partidul naţional român, Ardealul de 6 ani s'a angajat la greaua sarcină ce i-a fost dată de destin. Grea misiune şi de aceea e nevoie să ne adunăm cu toţii rândurile.

In această încordare eroică aşteptăm ca şi fraţii noştri din vechiul Regat să se alăture rândurilor noastre. *Români onorabili sunt şi acolo, slavă Domnului!* Un moment dat curentul din vechiul Regat ne-a fost chiar favorabil, poate prea favorabil. Se aştepta prea mult dela noi şi prea deodată.

Dar, când eram mai tare angajaţi la luptă, ne-am trezit atacaţi cu furie de chiar aceia, dela cari aşteptam cu tot dreptul sprijin în lupta dusă cu dezinteres.

Poate dintre toate partidele politice, *partidul nostru a fost mai vehement atacat de tinerele şi viguroasele formaţiuni ale ligiştilor, şi fasciştilor.* Cum se explică această fărâmiţare a elementelor bune, în loc să ne strângem rândurile?

Cu toată durerea şi mâhnirea ce o simţim la aceste atacuri dela spate, vom căuta să ne dăm seamă în modul cu totul obiectiv de piedecile ce ni se ivesc în cale.

Suntem noi în deosebire de principii cu ligiştii şi cu fasciştii? Poate că în amănunte, dar nu în ţelul final: îndreptarea stărilor mizerabile în cari continuăm să zacem.

Că există primejdie serioasă pentru elementul autohton în numărul proporţional prea mare al evreilor, o recunoaştem şi noi. Greşala ligiştilor este, că văd răul, dar nu-l atacă în cauzele ei, ci în efecte. *Să stârpim viţiile noastre proprii* şi vom vedea cum evreii vor pleca pe alte plaiuri, în căutarea vieţii uşoare. Fascismul nostru, încă în naştere, merge ceva mai departe şi atacă unele instituţii, cari îi par înbătrânite şi piedecă în realizarea scopului urmărit. Ei cred, că democraţia şi parlamentarismul sunt de vină că ne sbatem neputincioşi în faţa problemelor mari ce ne aşteaptă. Speranţă deşartă! Nici ei nu atacă cauzele primare! Degeaba vom face probă cu instituţiile cele mai noui-nouţe şi ademenitoare, rezultatul va rămânea nesatisfăcător. *Pentrucă aci e vorbă de însuşi materialul cu care umpli aceste cadre, care dacă este prost, vei edifica pe nisip.* Daţi-ne oameni întregi căpabili de sacrificiu pentru interesele neamului şi nu secături, şi veţi vedea cum se vor schimba toate ca din minune.

Să nu căutăm răul în cauze străine de noi, nici în instituţii, cari şi ele sunt relative bune sau rele după împrejurări, *ci în noi înşine.* Ardealul nu vrea să se mândrească cu mărfuri importate şi cu schimbări la fiecare sezon. Incât ne priveşte, preferim să trăim în actualele cadre, fără ambiţie de reformatori, numai să vedem odată întronate în toate domeniile cinstea, legalitatea, dreptatea, aplicarea legilor, fie ele chiar insuficiente, dar fără rest, şi cu sancţiuni efective. Noi vrem ca ro-

© BCUCluj

mânul să se schimbe în bine, caracterul lui să se nobiliteze; o activitate mai mult educativă, culturală decât politică.

Şi ca să răspund la întrebarea pusă mai sus, iată unele cauze care ne clarifică, dar nu ne consolează asupra atacurilor venite din partea tovarăşilor de luptă:

1. Fratele nostru regăţean nu este perseverant. Aşteaptă rezultate imediate. Dacă acestea întârzie să se producă, se descurajează şi caută alte mijloace.

2. Se pune mai mult pond pe formă decât pe fond.

3. *Partidul naţional şi cel ţărănesc, fiind depozitarii încrederii masselor, tocmai pentru aceasta sunt atacate cu mai multă furie* decât partidele fără aport electoral. Atât ligiştii cât şi fasciştii vreau massele de partea lor. Şi cum massele sunt deocamdată cu noi, suntem trataţi ca duşmani. Partidul liberal şi al poporului sunt cruţate. Dela ei n'au ce cuceri.

Este aceasta drept, este just?

Cui prodest această frământare?

Cuius interest? Vreţi să arătăm cu degetul? Începem să ne îndoim de însăşi sinceritatea acestor mişcări. *Nu cumva a treznit şi noua mişcare din capul Porcului?* Vă asigurăm, fraţilor dela „Cuvântul", că mai mare plăcere şi serviciu nu puteţi procura Dihaniei, decât continuând cu atacurile nesăbuite la adresa acelora, cu cari mai ieri făceaţi cauză comună.

Samur

Din labirintele dreptăţii

Era acum câteva zile. Pe culoarele tribunalului se strecoară timid un acuzat cu faţa lividă, cu privirea rătăcită. Curg zdrenţele de pe dânsul şi mizeria şi teama sunt tipărite în fiecare mişcare. In urma lui gardianul cu baioneta pe armă îi stă în călcâe. Observa grija cu care e petrecut şi sunt convins că un mare criminal va fi tradus în faţa justiţiei.

Dornic de sensaţie întru în sala de desbatere. Desigur că vre-un asasin, sau cine ştie ce spărgător cu renume ori vre-un renumit hoţ de buzunare aşteaptă să i se spună verdictul greu de condamnare.

Trece timp mai îndelungat, tribunalul însă nu e constituit. Incerc să vorbesc cu acuzatul. Gardianul mă opreşte. Gestul de autoritate la început mă supără, apoi îi dau dreptate gardianului. Desigur. El nu e pus aci numai să păzească un arestat ci şi ca să prevină infecţia morală ce ar produce-o discuţia cu asemenea fiinţe decăzute.

In fine. Plini de seriozitatea robelor negre intra judecătorii. Ascult acuza.

Acuzatul cu faţa lividă, cu privirile rătăcite şi cu sdrenţele după dânsul păzit cu straşnicie e Ioan Tălmaciu, frânar la C. F. R. sunt două acuze: furt în serviciu şi escrocherie. Acum un an şi ceva a furat dintr'un vegon de clasa doua, două bucăţi de postav de 60 cm, lăţime şi 70 cm. lungime. Excrocheria a făcut-o când eşind din închisoare împreună cu gardianul a cerut dela văduva N. prezentându-i o scrisoare dela ginerele său arestat — una sută lei, ţigări, cafea şi albituri. Toate acestea le-a însuşit pe nedrept, iar cafeaua a consumat-o. Daune: C. F. R. cer 800 lei, iar prin excrocherie a cauzat daune de aproape 450 lei. Văduva N. nu mai cere pedepsirea. „doară e un om necăjit" şi e mulţumită, că-i poate spune în public: Altădată să fii om de treabă". E mirată însă când vede că tribunalul totuşi cercetează şi plângerea ei. Cineva o lămureşte: Escrocheria se urmăreşte din oficiu şi pentru binele public ce-l care a comis-o trebue pedepsit. Desbaterea e terminată. Ultimul cuvânt e al acuzatului: Recunoaşte ambele acuze. Furtul l'a făcut în beţie, ce a şi dovedit. Escrocheria a făcut-o din neştiinţă fiind lipsit. Regretă ce a făcut ştie că va fi pedepsit, dar are o singură rugăminte:

Până se va termina procesul să fie lăsat în libertate. E arestat de un an şi jumătate. Acasă a rămas soţia cu doi copii mititei în cea mai neagră mizerie. Tot ajutorul acestor trei fiinţe nevinovate de prostia lui a fost salarul lui de frânar. Sunt cerşetori în casele altora şi o iarnă nouă se apropie fără a le putea veni în ajutor...

Cererea de liberare se respinge, Ion Tălmaci e condamnat la mai mult de un an şi jumătate închisoare pentru furt de 2 bucăţi de postav escrocare de 100 lei, ţigări, cafea şi albituri.

Acuzatul cu faţa incidă, cu privirile rătăcite e condus din nou la închisoare pentrucă a păcătuit în contra legilor şi e periculos societăţii şi ordinei publice. Soţia şi cei doi copii vor aştepta degeaba să vină tatăl ticăloşit.

*

Identitatea părţii pugubitoare ne aduce însă aminte de un alt proces cu mare răsunet. Acum un an şi jumătate, poate chiar în timpul când Tălmaci fura în beţie 2 bucăţi de postav se desbătea procesul escrocului Condescu, care prin falşificare de liste de plată, de borderouri şi prin alte mijloace escrocase suma de 2.500.000 lei. A şi fost condamnat. Totuşi acest escroc de atunci şi până azi se plimbă liber pe străzile Clujului, cu haine toate ultima modă, elegant cu extrem, schimbă automobilele cum schimbă altul cămăşile, cheltueşte sume enorme. De unde? Nu se ştie. La teatru, la operă, la orice serbare, în grădina publică, la ştrand în cofetărie, la baruri şi oriunde întâlneşti această figură, care prin prezenţa hoitului său moral te face să te întrebi. Mai are vre-un rost oare întreg sistemul nostru de regresiune? Mai există oare vre-o sancţiune pentru ticăloşi cari întind mâinile spre avutul public? Cazul lui Tălmaci dovedeşte că da! Şi iacă dispariţiuni severe, extrem de severe.

*

Desigur că nu vom lua apărarea lui Tălmaci. Bine s'a făcut când cu ultima severitate s'a procedat contra lui. Dar ştim că există un principiu de egalitate în faţa legilor şi ne întrebăm: De unde atâta libertate pentru excroci condamnaţi în două instanţe pentru sume cât face plata tuturor frânarilor din Ardeal pe un an de zile. Mai ştiu că întinderea ghiarelor spre avutul public a devenit o calomnitate naţională. Intreg importul unei părţi de ţară nu poate face câte sunt sutele de milioane ce se defraudează la noi într'un singur an. Sistemul de expresiune e cel folosit faţă de escrocul Condescu, desigur că nu este de natură să producă vre-uu bine şi îndreptare. In asemenea condiţie e păcat de timpul şi energiile ce se pierd pentru instruirea şi judecarea acestor infracţiuni. Punerea în libertate a unor asemenea delicvenţi este un ultragiu al moralităţii publice şi n'are alt efect decât slăbirea simţului de morală şi răspundere şi a încrederei în mijloacele noastre de represiune.

Chiar din aceste motive cerem să se facă cunoscute opiniei publice cauzele cari determină ţinerea în libertate a acuzatului Condescu.

Dealtfel promitem să revenim.

Aron Păltineanu

De sărbătorile ebraice

„Din cauza sărbătorilor jidoveşti complectă stagnare pe piaţa devizelor" aşa scriau ziarele minoritare acum câteva zile, şi am citit de nu ştiu câte ori acest comunicat atât de semnificativ, nevroind să cred ochilor. Chestiunea mă pasiona grozav de mult şi din pură curiozitate m'am dus la o bancă să controlez ştirea ziarelor. Banca atât de populată altădată făcea impresia unei staţii balneare către sfârşit de stagiune. Abia zăreai câte un funcţionăraş neînsemnat, care nici n'avea căderea, nici competinţa, să te poată servi.

Intr'adevăr secţiile de devize erau în „Relache", nici pui de devizer nicăeri. Da, întreg *aparatul ce determină cursul leului nostru şi alimentează comerciul cu devizele şi valutele necesare era scos pe câteva zile din maşinăria vieţii economice,* şi va mai stagna şi săptămâna crt. câteva zile. Ba mai mult chiar, aproape toate prăvăliile erau închise, aşa că sărbătorile evreeşti să prezintă ca o demonstrativă dovadă cât de jidovită este viaţa noastră economică, şi totodată ca un indiciu preţios, că ce drum şi politică trebue să urmeze autorităţile industriale, partidele politice de culorit naţional şi bineînţeles guvernul. Mi se pare extraordinar de monstruos că viaţa economică să-şi oprească chiar pentrucâteva clipe pulsul normal din cauza sărbătorilor evreeşti, şi cu această ocazie merită să relevăm faptul că *toţi devizerii sunt de origină ebraică,* nici un român neputând să se afirme până azi. E de prisos a releva cât de mănoasă este ocupaţia de devizer. De aceia credem nici n'a putut să pătrundă până azi nici un român în cohorta înţelepţilor sionişti, în tainele atât de strict confidenţial păstrate de cei interesaţi.

Cu ocazia demonstraţiilor studenţeşti nu odată auzeai ameninţarea formală a evreilor, că „veţi vedea cum va fi cotaţ mâine leul la Zürich". Aşa dar multe se înţeleg azi, ce ni se păreau o enigmă altădată. Mă întreb, ce schimbări politice s'au întâmplat din luna Mai şi până azi, ce factori economici au determinat scăderea bruscă şi vertiginoasă a leului la începutul guvernării averescane şi cursul urcat de azi, şi nu găsesc alt răspuns decât: machinaţiunile finanţei internaţionale şi deci evreeşti. Şi cum îşi bat azi pieptul că fără ei nu putem, adecă fără evrei şi finanţa lor.

A declara lupta acestei finanţe ar fi copilăros, dar a lucra în patria ta pentru lărgirea cadrelor economice, pentru îmbrăţişarea carierei de comerciant şi industriaş, pentru prosperarea instituţiilor pur româneşti, pentru „numerus clausus" pe terenul economic, aceasta înseamnă întărirea Statului naţional şi este datoria fiecărui politician, fiecărui român.

Capetele „încornorate" din consiliile de administraţie ale marilor întreprinderi industriale şi forestiere, de ce primesc trista însărcinare a „strohmanilor" de ce-şi murdăresc numele, patronând adevărate insule duşmane intereselor ţării, ordinare organizaţii de exploatare tâlhărească a forţei de muncă fizică lucrătorilor români. De ce nu-şi iau oboseala să facă o mică anchetă prin întreprinderile respective şi să se convingă câţi funcţionari români are de ex. uzinele Solvay şi fabrica de ciment?

Acestea sunt probleme arzătoare: specializarea, formarea cadrelor, nu de noui doctrine ne arde nouă. Este atâta de muncit pentru organizarea internă, pentru *educaţia civică a poporului,* prin care sperăm să înfrângem regimul apăsător de până acum. Sunt atâtea rele de îndreptat şi nu e suficient să aducem critici unor legi şi instituţiuni, trebue să dăm şi soluţii. O singură soluţie există: acţiunea. Să pue fiecare umărul acolo unde poate, în branşa lui, la orice ocazie. Să se dea în vileag toate porcăriile; să boicotăm pe tâlharii dovediţi; să-i hulim unde ne vin în cale să nu lăsăm nici o ocazie de reglementare a pungăşiilor; să perseverăm într'o acţiune începută şi să o ducem la sfârşit.

Datoria noastră este ca generaţia românească viitoare să erediteze frânele vieţii economice de mâine şi să păşească din capul locului pe un pământ mai puţin păcătos, într'o atmosferă purificată.

Cheia acestui secret e: *organizarea, solidaritatea şi mai e presus de toate* **acţiunea, munca.**

Gr.

„Ideia naţională în marş"

Dl Nicolae Iorga, neîntrecutul pamfletar al epiteiului, vorbea la începutul conflagraţiei universale de „ideia naţională în mers", dl Octavian Goga a cuvântat studenţilor, subt cupola Teatrului Naţional din Cluj, despre „ideia naţională în marş". Formula sugestivă a prins, s'a înfipt entuziastă ca un îndemn în nervi şi a exaltat coştiinţele dornice de o faptă mare şi nobilă.

Îm aduc aminte, acum mai bine de doi an, în luna iernatică a Decemvriei, în toiul nopţii cu miros de ger în nări, cum pietrele zburau în sticlele firmelor din praştia acestei lozinci.

In muzica nervoasă a sticlelor sparte, în cascada fanatismului religios care a robit temperamentele desfăcute de orice instinct de conservare personală, în trupul milităresc al studenţilor cari târau în urma lor ca o umbră nedespărţită, tropăitul sacadat al vardiştilor cafenii strigătele „ideia naţională în marş" zvârlite ca nişte rachete în colectivitatea solidară a sufletelor, erau, din când în când, întrerupte de basul desnădăjduit al prefectului de poliţie Popovici, eşit ca o comandă isteric din pieptul înflorit al lui bolond Sándor: La culcatye, domnilorrrrrrrrrr!!

Poliţia nepunticioasă n'a putut opri marşul vertiginos al „ideiei naţionale", toate străzile principale ale Clujului au fost rapid străbătute şi pretutindeni prefectul de poliţie urmat de poliţişti, alerga după studenţi.

La culcatye domnilorrrrrr! găfâia prefectul care, în cale din urmă, a fost doborât de alergarea neobişnuită şi de purcelul grăsun pe care părea că-l poartă în burtă.

Armata sesizată a intervenit milostivă şi „ideia naţională în marş", la orele trei noaptea, s'a dus să se culce în paturile căminurilor.

Şi purcelaşul a guiţat mai departe voios în pântele prefectului, când acesta, dimineaţa, a băut o oală mare de cafea cu lapte.

Când, în revărsatul zorilor, la flueratul prelung al fabricelor, muncitorii s'au sculat cu urdori de somn în colţul ochilor, oraşul avea înfăţişarea pustie a unei răsmeriţe, firmele şi-au uitat numele stăpânilor, gazetarii jidano-maghiari boceau cadavrele de sticlă, lăcrimau boabe mari de cerneală pe manuscris şi blasfemau pogromul vitrinelor stropit cu sângele alb al sticlelor.

In vremea acesta, muntenegrinul politician de la Ciucea, îşi mângâia cu degete profund gânditoare proeminenţa stomacală, fericit că lozinca pastişată, care n'avea nici o rezonanţă emoţională în inima lui, a avut un ecou de furtu-

© BCUCluj

natec în credulitatea sufletelor universitare.

Când într'un articol de anul nou, „Uj Kelet" a remarcat sursa oratorică a pietrelor, ce credeţi cine a protestat mai vehement împotriva acestei drepte constatări a ziarului sionist? Dl Octavian Goga, frivolul stegar a „ideiei naţionale în marş". Prevăzătorul Constantinescu-Porcu în miniatură nu putea lăsa să-i scape perspectiva voturilor neamului Sinagogei.

Masca poetului-ministru a căzut, pistruii de frumuseţe au apărut şi echivocul ipocriziei şi-a dat arama pe faţă.

Portretul fostului chitarist de la „Ţara Noastră" s'a închegat şi fotografia făţărniciei lui se găseşte în rama unei parabole a profesorului Vasile Bogrea, înrudit cu spiritul sarcastic al marelui Bogdan Petriceico Haşdeu. In arcul acestei parabole, profesorul cel cu memoria prodigioasă a amănuntelor, păstrează săgeata unei poveşti dintr'o ţară îndăpărtată. „Când ceasul bătea de trei ori, arătătorul arăta două, şi când te uitai la ceas, era la nouă". Aşa-i şi Octavian Goga. Ceace ce-i rosteşte limba este deninţit de obrazul şi faptele lui, şi dacă i-am privi inima, am vedea că e ... Maimutolini.

Profesoul Bogrea şi-a închis pleoapele la Viena, dl Octavian Goga se întoarce în ţară dela Karlsbad, unde s'a hrănit cu peşti săraţi şi cu visuri grandomane.

Domnule Goga, dece l-ai poftit pe pictorul sorţilor să-ţi zugrăvească portretul, parabola ţi-a cetluit soarta: făţărnicia ţanţoasă.

Sever Stoica

„Chemarea" confiscată

Numărul de Sâmbăta trecută al ziarului nostru a fost confiscat. Motivul acestei măsuri pe care nu o condamnăm fiind cu totul zadarnic, este, că ne-am ocupat de alegerile sângeroase din Bihor, în termenii adecvaţi câlăilor sclavu lui uriaş, câlăilor poporului.

„Chemarea" a fost confiscată „pentru articole aţâţătoare relativ la alegerea din Bihor" spune o telegramă a Agenţiei „Rador".

Noi aţâţăm, noi înstigăm?

Pe cine, când şi cum?

Căci doar nimeni nu va susţine că noi înstigăm sclavii la răscoală, când le descriem situaţia reală în care trăesc.

Alegătorii din Bihor şi astăzi sunt bătuţi şi astăzi sunt persecutaţi dela casele lor.

Atunci, avem şi noi dreptul să sperăm într'o viaţă mai cinstită şi mai românească a părinţilor şi fraţilor noştri.

Dacă guvernanţii de azi nu vreau sau nu pot să li o dea, să şi-o creieze ei înşişi prin mijloacele pe cari le vor crede mai proprii chiar şi prin revoluţie.

„Chemarea" înfiinţată esclusiv pentru apărarea sclavilor din România, nu va înceta de a milita pentru emanciparea lor, orice măsuri draconice şi ilegale se vor lua împotriva ei.

Noi nu protestăm contra acestei măsuri abuzive a Ministerului de interne, ci o doar la răboj ca o ice sclavi în sufletul cărora fierbe cu putere dorinţa unei vieţi libere şi cinstite!

Căci nu toţi sclavii sunt proşti!

„Chemarea"

Imprumuturi din străinătate

Politica noastră internă, mai bine zis sistemul de guvernare aplicat în mod silnic ţărei noastre de guvernele averescane şi liberale, au reuşit să oprească brusc ofertele de împrumuturi, care ni se îmbiau atunci când se putea spera că România va deveni în timp scurt un Stat bazat pe legi solide.

Instabilitatea de drept, uşurinţa de legiferare, incapacitatea de-a gospodări cinstit şi lăcomia fără saţ mai ales a partidului liberal („prin noi înşine şi numai pentru noi") a făcut să dispară buna dispoziţie a capitalului străin faţă de noi, şi să se considere orice plasare de capital în România drept o aventură periculoasă.

Ceeace au văzut în 1918 şi 1919 prea puţini văd azi — după 8 ani — toţi bărbaţii politici români: că ne trebue pentru desvoltarea şi înzestrarea ţării cu utilajul necesar, necondiţionat capital străin. Este prea evident, că fără capital străin — cel intern nu este suficient nici pentru necesităţile reduse de azi — nu vom avea o modernă şi bineînzestrată c. f.; fără această c. f. nu vom putea să exportăm intensiv, şi în caz de război nu ne vom putea apăra graniţele; şi fără posibilitate de export nu se va mări producţia, rămânând bilanţul comercial negativ ceeace, toate laolaltă şi în parte, înseamnă că ţara nu poate înflori.

Ne trebue deci capital străin şi încă cât mai curând! Pentrucă nu este indiferent dacă vom deveni o ţară puternică, bine organizată şi cu solidă finanţă acum în câţiva ani, sau peste 100 de ani.

Chestiunea aceasta mai are şi o latură politică: legăturile comerciale şi financiare creiază interese comune. Şi ce ne trebue nouă mai mult decât strânse legături de interese şi idei cu marile ţări apusene. Situaţia noastră de drept public internaţional ar fi numai întărită prin comunitatea de interese materiale. Dar ce folos, că situaţia noastră ne impune cele de mai sus, când conducătorilor din trecut şi prezent le trebue 8 ani ca să înţeleagă o necesitate reală şi vitală?

Acuma — cum am zis — doresc toate partidele atragerea capitalului străin; şi el totuşi ne vine. De ce? Din două motive: pentrucă nu are încredere în sistemul de guvernare; şi nici în persoanele cari guvernează aceasta biată ţară. Şi nu pe nedrept! Fiindcă greu se poate găsi acei prost sau nebun care să-şi dee banii spre chiverniseală unor oameni cari nu au dat dovadă, că ştiu să fie cinstiţi şi cari schimbă orice contract, orice lege de azi pe mâine, fără să întrebe şi pe celalalt contractant.

Se zvoneşte totuşi, că guvernul Averescu va primi un mare împrumut prin intermediul Germaniei, dar şi împrumutul acesta ar fi bani englezi sau americani, pentrucă numai ei au bani de dat împrumut.

Ce înseamnă această transacţie?

Că Germania preia faţă de America; care nu are încredere în noi, garanţă pentru banii împrumutaţi şi această garanţă va trebui — natural — plătită cu 1—3% la dobândă. Dar întrebarea este dacă chiar şi Germania, care ne este geograficeşte mai aproape, care ne cunoaşte mai bine şi ştie mai bine cum trebue să se facă afacerile la noi, ar cuteza să garanteze suma de 2—3 miliarde dolari, necesară refacerei noastre, fără de garanţiile cele mai mari posibile. Noi credem că nu!

Sâ punem însă cazul, că am primi un mare împrumut, cine ne garantează că banii nu s'ar folosi pe automobile personale şi de Stat, pe misii şi comisii, pe castele şi alte bunătăţi de domeniu privat, în loc să fie întrebuinţaţi la refacerea ţării. In cazul acesta am pierde noi ca ţară, dar ar pierde şi străinătatea, pentrucă cheltuindu-se banii pe lucruri netrebuincioase, nu am fi în stare să replătim împrumutul.

Toate aceste se ştiu prea bine în străinătate.

Pentru câştigarea unui împrumut ieftin, mare şi în condiţiuni acceptabile este o singură cale, aceea, care se impune din toate punctele de vedere (politic, administrativ şi economic): **schimbarea sistemului nefast şi al oamenilor** păcătoşi, cari ţin mai mult la acel sistem decât la binele general.

Gh. Bob

Octavian Cionca

Primim duioasa ştire, aceia a morţii unuia dintre membrii organizaţiei noastre. Prietenul **Octavian Cionca** nu mai este printre cei vii. S'a stins tinăr, în vârsta de abia 20 de ani, când sufletul fiecăruia din noi este plin de cele mai frumoase visuri, când dorinţa de a trăi, fie luptând cu cea mai neagră mizerie, este atât de mare.

Abia de doi ani de când terminase liceul, **Octavian Cionca** a venit la Cluj, şi s'a înscris la Facultatea de Drept, unde a fost în rândurile acelor studenţi, cari nu văd fericirea numai în petreceri, ci în munca sistematică şi stăruitoare.

Nu de mult îl văzusem încă pe amicul nostru iubit plin de viaţă şi veselie, îl aşteptam din nou să vină între noi să reluăm lupta comună pentru un ideal, care a găsit şi în sufletul lui tinăr acelaş ecou, ca în sufletele tuturor tinerilor ardeleni.

In loc de sosirea lui însă, am primit dureroasa ştire, că el nu mai vine, că el a căzut pe drumul greu al vieţii, că el a murit.

Natură, natură, eşti prea nedreaptă cu noi.

Sunt flori, cari abia şi-au format corola din frumoase petale şi vânturile tale o, Natură, le şi scutură, le şi culcă la pământ pentru vecie.

Impărtăşind şi noi durerea întristaţilor părinţi, le trimitem condoleanţele noastre sincere şi rostim cu adâncă evlavie creştinescul

Dumnezeu să-l ierte!

Funcţionarii României

Există o concepţie — adevărat teoretică — şi poate de aceea foarte frumoasă — după care funcţionarul este reprezentantul autorităţii organizate a Statului. Un oarecare investit cu o calitate publică, reprezintă o fărâmă din enorma putere care se cheamă: Stat. Demnitatea şi puterea unui Stat se manifestă prin funcţionarii săi. Statul în sine e o concepţie, ca forţă însă se manifestează, trăieşte prin organele sale, prin funcţionarii săi. Intre Stat şi funcţionar e o legătură indisolubilă, o legătură organică. Privind funcţionarul, văzându-i modul de a fi, de a se manifesta şi de a trăi, vei cunoaşte şi Statul şi forţa şi demnitatea lui fără alte amănunţite cercetări.

E un adevăr acesta, de care sunt pătrunse toate statele conştiente de nevoile lor. Prin amenajarea şi satisfacerea nevoilor funcţionarilor s'a creiat din ei forţa susţinătoare a unei anumite organizaţii de Stat şi clasa mijlocie puternică, necesară echilibrului social.

Cu toate aceste adevăruri, situaţia funcţionarilor noştri este cea deplorabilă. Vina nu este a funcţionarilor, ci a sistemelor ce se aplică faţă de dânşii. Pornind dela cea mai simplă numire, ce se face prin intermediul şi cu ajutorul politicei.

Guvernele noastre de până acum nu vor să aibă reprezentanţi demni ai Statului, ci susţinători devotaţi ai partidului. Totuşi să nu se creadă, că vre-un ajutor se dă funcţionărimii din partea partidelor. Dimpotrivă. Singur funcţionărimea este massa ce stă la cheremul nevoilor de partid şi nu invers. Din multele neajunsuri, să luăm în cercetare unul singur. Să ne uităm la transferările de ordin politic, să ne uităm la înaintările de ordin politic, să nu mai cercetăm numărul sinecuriştilor politici, să nu ne mai intereseze marea massă a concediaţilor cu salarii şi a diurniştilor fără slujbe, dar bine plătiţi, să cercetăm numai chestiunea salariilor în general. Că salariile funcţionarilor sunt ridicole, e în general cunoscut (un judecător de Tribunal are un salar mai redus decât un şofer bine plătit, iar un profesor de liceu pe jumătate cât un vânzător de prăvălie). Cauza? Un singur cuvânt: Economii! In acest singur cuvânt se cuprinde întreagă imoralitatea şi neruşinarea procedeului întrebuinţat faţă de funcţionar.

Prin munca anilor trecuţi şi prin lipsa de cunoştinţe pentru alte cariere, funcţionarii sunt legaţi de oficiul public. De dragul economiilor salariile rămân sub limita minimului de existenţă astfel, că prin exploatarea legăturii ce există între Stat şi funcţionar singur această clasă suportă pentru budgetul Statului sute de milioane prin salariile ce nu li se plătesc în sumă cuvenită. Cu toate că singur aceşti cetăţeni depun o muncă directă de utilitate publică totuşi din nevoile lor se creiază economii de sute de milioane. Ei sunt contribuabilii cei mai la îndemâna guvernanţilor, cari sau nu se pricep sau nu vor să încaseze de unde într'adevăr nu se poate. Căci există într'adevăr o clasă nelovită de nevoile publice: clasa aristocraţiei banului câştigat peste noapte, fericiţii tuturor luxurilor, clasa conjucturilor politice. In timp ce toate celelalte clase din Stat suportă un impozit din realizările lor peste minimul de existenţă, singur funcţionarii sunt cei cari suportă impozitul din subminimul de existenţă, iar şi dealtfel diferenţa că salarul actual şi minimul necesar întră în economii prin faptul, că nu li se plăteşte. Consecinţele? Le vedem. Mizeria funcţionarilor e mai prejos de a proletariatului manual. In loc de o clasă mijlocie cu rosturile şi viitorul ei, avem un proletariat intelectual, cu pretenţia oficială de susţinător al Statului, în loc de o clasă la înălţimea demnităţii sale sociale, avem existenţe lihnite expuse tuturor bolilor trupeşti şi morale. Şi totuşi pentru moment mai putem constata nenumărate cazuri de rezistenţe eroice tuturor tentaţiunilor, cu un spirit de jertfă şi abnegaţiune de rară calitate. Să nu ne mire însă dacă odată caria mizeriei va fi pătruns atât de adânc, că o revenire va fi tardivă.

© BCUCluj

Situaţia politică

Alegerile parţiale s'au terminat. Guvernul a înţeles să aplice şi de astă dată cea mai teribilă opresiune. Tot Ardealul, şi tot un neînfricat luptător pentru idealul naţional (Dumitru Lascu) a fost onorat cu teroarea specială a autorităţilor brutale.

Să fie oare asta, răsplata binemeritată pentru elanul şi desinteresul acelor apostoli, cari au muncit o viaţă întreagă pentru binele poporului şi idealul secular? Autorul „Domnului Notar" şi ministrul de interne, ştim, are un răspuns foarte elocvent şi comod: necesitatea rămânerei la guvern. In evoluţia popoarelor şi al Statelor astfel de siluiri brutale au un rezultat practic şi momentan pentru cei ce au repurtat izbânda aparentă, dar replătesc, mai curând sau mai târziu celor maltrataţi cu camătă de camătă brutalităţile şi siluirile îndurate.

Nici o libertate nu s'a câştigat cu o singură lovitură şi fără lupte antecedente, foarte grele. Partidul naţional avuse sub stăpânirea străină două ţinte: unirea tuturor românilor şi democratizarea ţării. El a crezut atunci, că — excepţie conflagraţia europeană care se vedea că va veni — calea democraţiei ne va aduce mai curând la unitatea naţională. Una din ţinte realizându-se în felul cel mai strălucit, a mai rămas a doua, pentrucă singur democraţia poate aduce întărirea naţiunei şi a ţării, singur ea poate menţinea, dacă este cinstit aplicată, puterea de conservare în poporul românesc unit. Şi ca să nu se zică că jonglăm cu cuvinte bombastice definim ce înţelegem sub democraţie: *self-government* în raport cu gradul cultural şi intelectual al poporului. Şi credem că poporul nostru este atât de cuminte ca să-şi ştie alege funcţionarii cei mai buni în sate, plase şi oraşe; credem că a ajuns la gradul de cultură ca să merite legi drepte, dar mai ales drept aplicate; credem mai departe că are inteligenţa recerută pentru a conlucra cu oamenii de bună credinţă la clădirea unui Stat trainic pe aceste plaiuri contestate de veacuri între zeci de popoare.

Pretindem prea mult? Liberalii zic că pretenţiile partidului naţional sunt justificate, dar aplicarea lor ar însemna cea mai mare revoluţie; şi totuşi ei nu fac nimic pentru a garanta realizarea acelor principii cel puţin pe bază evolutivă.

Iată dece situaţia politică din zilele acestea este mai bine caracterizată de cuvintele unui distins străin, care ne spunea nu de mult următoarele: „Interese momentane şi materiale poate ar justifica o apropiere a partidului naţional de liberali; dar adevărata politică de bărbat de Stat este fuziunea cu partidul ţărănesc".

Sunt dificultăţi pentru realizarea fuziunei, dar acestea sunt mai mult de natură psyhică: unii oameni sunt obosiţi şi descurajaţi, iar multora le lipseşte entuziasmul recerut pentru această fuziune, şi lucrul este explicabil, pentrucă politica de demoralizare, dusă de liberali în mod conştient ani de-a rândul îşi arată roadele. Dacă cei obosiţi şi cei demoralizaţi nu-şi vor recâştiga puterile, vor fi alţii aici să-i înlocuiască, fără ca mitrailera oligarhiei să poată stinge toate rândurile falangei, ce este în formare prin crearea celui de al doilea partid de guvernământ, a **partidului naţional-ţărănesc**, pe care îl cere raţiunea politică şi de Stat.

Aelit

Politica de competinţe

„*Cuvântul*", ziarul mult cetit şi apreciat în Ardealul nostru setos de atitudini hotărâte şi româneşti, face de luni de-o rândul propagandă pentru întronarea unui sistem de guvernământ unde adevăratele competinţe să înlocuiască pe politicianii sinecurişti. Nu am avea nimic de obiecţionat faţă de această dorinţă, care să-o spunem în paranteză nu a fost încă în nici o ţară deplin realizată. Dar găsim în nrul din 12 Septemvrie al *Cuvântului* un articol semnat chiar de directorul şi proprietarul acelui ziar românesc, care ne face să dubităm în competinţa celor ce cultivă îndreptăţitul cult al competinţelor.

Dl Titus Enacovici, de profesore inginer, proprietar de mine, fabricant de vagoane, bancar în partibus, om de bursă, proprietar de băi de nămol şi director-proprietar de ziar, sigur întruneşte prin experienţe proprii şi studii asidue toate competinţele oamenilor de specialitate, încât ar putea ocupa mai multe ministere de odată.

Articolul Dsale cu subtitlul „*Locomotive eveniment*" ne dovedeşte deplin competinţa sa de inginer.

Nu vom inzista asupra supărărei sale că Reşiţa, fiind „lipsită de bun simţ" a botezat prima locomotivă, construită în ţară cu numele primului Rege al tuturor Românilor, pentrucă în ţările apusene găsim locomotive şi vapoare purtătoare de nume faimoase ca Lincoln, Lafayette, Bismark, Kaiser Vilhelm I., Nelson etc., sau tot aşa de bine s'ar putea ofenza dl Enacovici că la Bucureşti există o fabrică de ciocolată „Regina Maria", înaugurată chiar de Regina noastră.

Noi credem că „predarea oficială" a primei locomotive construită în ţara noastră merită o cât de mare solemnitate, pentrucă înseamnă, cu adevăr, un eveniment în desvoltarea noastră economică.

Pentru a-şr ajunge csopul: de-a zeflemiza construirea primelor locomotive în ţară dl inginer Enacovici compară producţia de 11 locomotive în timp de 18 luni ale Reşiţei cu cele 3000 de Forduri produse zilnic de uzinele americane.

Această comparaţie este ireală pentrucă ştie sigur şi dl Enacovici că Ford fabrică în masse, şi prima condiţie pentru această producţie este necesitatea unei largi pieţe de desfacere, pe când la locomotivele din chestiune a fost vorba numai de o comandă limitată, pentru care nici dl Enacovici nu şi-ar instala fabrica pentru o producţie în masse.

In continuare dl Enacovici reproşează uzinelor Reşiţa că nu construeşte locomotive cu motoare Diesel. Credem şi noi că Reşiţa are cunoştinţă că motorul Diesel este mult mai economic ca o maşină cu aburi, şi pentru noi, ţară de petrol, ar fi mai indicat, însă îl rugăm pe dl inginer Enacovici să soluţioneze problema angrenajului în mod aplicabil pentru o locomotivă cu motor Diesel. Pentru această deslegare i-ar fi sigur foarte recunoscător profesorul Lomonorov, trimes de Rusia la Berlin să studieze şi să experimenteze construirea unei locomotive cu motor Diesel.

Ar putea să spue dl Enacovici care din augrenaje ar recomanda el: hidraulic, cu aer comprimat electric său eventual mecanic?

Dacă dl Enacovici ar fi la curent cu evoluţia profesiunei sale de inginer, ar şti că până acuma s'au construit numai două locomotive cu motor Diesel pentru linie normală dintre cari una se experimentează acum în Rusia, iar a doua deabea e în câmpul de examinare a uzinelor Esslingen în Germania. *A.*

Un nou popas al „Astrei"

Cu tot fastul şi cu un mănunchiu de minţi luminate „Astra" şi-a ţinut trei zile adunarea generală la Zălau. O asociaţie de geniul „Astrei" numai astfel poate să-şi dea măsura valorii să-şi arunce cu gest energic de semănător seminţele spirituale. Un orăşel ca Zălaul nu e posibil să scape de mălul monoton al vieţii provinciale în care viaţa apare pur vegetativă, iar celelalte preocupări amorţesc ca într'un etern anotimp hibernal. Nu trebue multă insignaţie pentru a constata temeiul intim al bucuriei cu care e îmbrăţişat un turneu de expoziţie ambulantă de muzeu ambulant. „Astra" le-a inaugurat în mic pe amândouă, păstrând şi strălucirea sărbătorească. Intelectuali exilaţi au sorbit din apa neîncepută a îmbărbătării.

Pe neaşteptate o muncă de albină, care nu pretinde nici reclamă nici răsplată a preotesei din Moftinul mic să inteorizeasă modestă în vasta statistică plastică şi vie, care depăşeşte cu mult puterea de expunere a raportorului general.

Şi am văzut un lucru nemai pomenit cum „Astra" înlătură sistematic vorbirea, făcând loc preocupărilor practice. In această linie trebue rânduită contribuţia profesorilor Iuliu Haţiganu şi Iuliu Moldovanu. Nici odată vreo podoabă nu va înfrumuseţa pieptul slăbit de tuberculoză şi trupul ros de sifilis. Turneele sanitare ar fi complimentul necesar al expoziţilor de artă populară.

Vorbea preşedintele „Astrei" dl Vasile Goldiş despre solidarism. Mă rog despre ce solidarism e vorba? Nu ne putem opri să nu zâmbim la gândul largei aplicări pe care o avea acest principiu în viaţa noastră publică începând cu solidarismul laşităţii. Dar suntem îngăduitori cel puţin aici să fugim de politică.

P. D.

FRIPTURI

Un comunicat oficial

In cercuri bine informate se afirmă că marele stat major al partidului goldist va da în curând următorul comunicat:

„Faţă de zvonurile tot mai insistente că şeful nostru *apreţiat* Vasile Goldiş care ne-a săturat foamea cu friptură averescană, are intenţia să treacă la liberali şi mai ales faţă de calomniile că acest gest l-ar face din cauza unei noui şi puternice pofte a lui şi a noastră de friptură, ne ţinem de datorie a preciza: 1. In nici un caz trecerea nu se va face pentru a ne înfrupta din nou de *friptură*, întrucât cu toată pofta noastră ce am avut-o la decorarea fripturei averescane, nu suntem nesăţioşi; 2. Dacă trecerea se va face însăşi partidul în care trecem indică motivul trecerei; caşcavalul, deci nu friptură; 3. Pentru cine s'ar mira că noi avem poftă acum de caşcaval menţionăm că la mesele boiereşti după friptură se mănâncă întotdeauna caşcaval; 4. Un alt motiv al trecerei noastre este faptul că dacă nu i-am putea servi dlui Silviu Friptomir caşcaval după friptura oferită de noi, ne-ar părăsi, ceiace ar însemna o ireparabilă pierdere morală pentru partidul nostru!

Semnătura de conformitate: Popa Caşcaval, fost friptură.

Un concurs publicat de dl Silviu Friptomir

In vederea trecerei goldişti lor la liberali, deci a caşcavalizării fripturiştilor dl Silviu Friptomir publică un concurs pentru a i-se găsi un nume adecvat nouei situaţii. Cele mai bune nume vor fi publicate în „Chemarea". Din ele va alege dl Silviu Friptomir numele ce-i va fi mai pe plac.

Rugăm pe cititori să concureze cât de mulţi. Soluţiile se trimit pe o carte postală redacţiei ziarului nostru.

Ştiri politice

In urma activităţii ziaristice desvoltată în ultimul timp de dl Vintilă Brătianu la Vatra-Dornei, consumul de hârtie sporind enorm direcţiunile fabricilor Letea şi Petrifalău au hotărât o nouă urcare a preţului hârtiei.

Dl General Averescu sesisat de acest zvon s'a aprovizionat cu stocul de hârtie necesar pentru fabricarea banilor destinaţi pentru plata cheltuelilor făcute la alegerile parţiale.

Alegerile parţiale cari au avut loc de curând recunoaşte toată lumea că au fost foarte *murdare* deşi le-a făcut dl Garoflid, ad-interim la Interne şi nu dl O. Ooga. Noi ne aşteptam să fie aşa, întrucât dl Garoflid autorul lor n'a fost încă anul acesta... la băi.

Dl Goldiş şi cultele

Despre dl Goldiş ministrul cultelor se spune că prea ar cultiva cultul ortodox.

Dăm acestor zvonuri o desmintire categorică. Ministrul cultelor are un singur cult: acel al nepoţilor.

Că aceştia cu toate acestea sunt inculţi, treaba lor.

Prăbuşirea

„Nici un pas fără voia guvernului"

Dl Vasile Osvadă primarul oraşului ales pe lista naţionalistă, de când s'a înscris în partidul bobocului Averescu, nu „face nici un pas fără consimţământul guvernului", după propria-i expresie.

Dsa alaltăieri a fost văzut într'un local o oră foartă mică când aştepta răspunsul guvernului la întrebarea dacă poate sau nu pleca acasă. Acest răspuns nesosind dl Osvadă a preferat să rămână..

Dl General Averescu şi drul Voronoff

Dl General Averescu văzând că-i scad mereu şi *puterile* şi puterea s'a dus la Paris pentru a se supune unei operaţii de întinerire. Dsa a consultat pe celebrul Voronoff.

Răspunsul primit a fost că operaţia îl poate ajuta numai în ce priveşte *puterile*, întrucât *puterea* deşi formal o are, e caşi definitiv pierdută, In urma consiliului medical dl Averescu se va lăpăda de dl Lepădat, care se crede că la molipsit boala leului: pierderea puterii.

Răspândiţi „CHEMAREA"

tinerimei române apare în 10.000 exemplare.

Tipografia Naţională S. A. Cluj

Redactor responsabil: **PAVEL PAVEL**

© BCUCluj